

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 13 februari 2014

MEDITATIE

De Herder en zijn schapen

De woorden van onze tekst heeft Jezus uitgesproken tijdens het feest van de vernieuwing van de tempel. Op de eerste dag van dit feest wandelt Jezus in de voorhof.

De joden omringen Hem en dwingen Hem als het ware vrijuit te zeggen dat Hij de Christus is. Het antwoord dat zij krijgen is scherp en oprecht: Ik heb het u gezegd en gij gelooft niet (...), want gij zijt van Mijn schapen niet. Was er één prediker die meer separerend preekte dat deze Prediker? De Heere Jezus openbaart hen de waarheid van de eeuwige verkiezing en verwerping. Het is de leer, waar in onze tijd zovelen zich van afkeren. Maar het is wel de leer van de grote Profeet! Daartegenover spreekt Jezus in de tekst ter overdenking wie dan wèl Zijn schapen zijn. Mijn schapen!

**Mijn schapen horen
Mijn stem, Ik ken dezelve,
en zij volgen Mij.**

Johannes 10:27

Een Herder kan zonder schapen niet zijn. Maar hoe is Jezus dan aan Zijn schapen gekomen? Wel, in de eerste plaats heeft Hij die schapen gekregen. Zijn Vader heeft al de uitverkorenen gegeven in de handen van Zijn Zoon. Zo zijn die schapen Zijn rechtmatig eigendom. Maar Hij heeft die schapen ten tweede ook gekocht. Zij lagen immers als alle mensen in Adams diepe val, verloren voor God? Daartoe moest deze Herder komen om Zijn schapen te kopen.

De prijs die Hij daarvoor betalen moest was Zijn eigen bloed. Deze Herder stelde Zijn leven voor de schapen. Zo heeft Hij de prijs betaald voor hen. Zo werden ze ook Zijn rechtmatig eigendom. Zo ontving Hij Zijn schapen als loon op Zijn Middelaarsarbeid. Maar nu heeft Hij, ten derde, Zijn schapen ook gezocht. En Hij zoekt ze nog op! Jezus zegt daar Zelf van: Deze moet Ik ook toebrengen.

Want van nature liggen al die schapen dood in de zonden en in de misdaden. Niet één is er, die van zichzelf naar deze Herder toeloopt. Hij zoekt echter Zelf Zijn schapen op om ze door Zijn Geest tot Zijn kudde te brengen.

Zo zal het één grote kudde worden van Mijn schapen. U vraagt: hoe kan ik weten dat ik een schaap van deze Herder ben? We hopen, dat deze vraag maar veel mag leven onder onze jonge en oudere lezers. Want er zijn er zoveel die menen dat ze een

schap zijn, maar zichzelf bedriegen. Het is dus wel een onderzoek waard om onszelf die vraag te stellen. De Heere Jezus wijst ons heel eenvoudig op twee kenmerken van degenen, die Zijn schapen zijn. Zij horen Zijn stem en zij volgen Hem.

Als de Heere een zondaar wederbaart door Zijn Geest, dan gebruikt Hij daarvoor Zijn heilig Woord. Dat Woord is het middel bij uitnemendheid, waardoor doden gaan horen de stem van de Zoon van God. Dat betekent niet, dat zo'n mens de Herder dan direct kent. Integendeel.

Als onze oren doorboord worden, dan gaan we horen dat we gezondigd hebben tegen God. Dat we liggen onder de vloek van de wet. Dat we buiten Gods Koninkrijk staan. En dat gaan we geloven ook. Dan gaan we zien dat we op reis zijn naar Gods rechterstoel. We gaan dingen horen in de kerk, die we nog nooit echt gehoord hebben.

De prediking wordt zo anders in onze waarneming. Wat is het soms een wonder, als zo'n mens mag horen dat hij bij God vandaan nog bekeerd kan worden. Dan proberen we er alles aan te doen om heilig voor God te leven.

Maar de Heere breekt alles juist af! Zijn Goddelijk recht eis volmaakte voldoening. En ook dat gaan zulke mensen horen! Ze leren buigen onder dat rechtvaardig vonnis.

Het is de weg, waarin de Herder Zichzelf wil openbaren aan hun ziel. Dan horen ze Zijn stem in de prediking van het Woord. Zij krijgen Zijn profetisch onderwijs zo nodig, opdat hen de verborgen raad en wil Gods aangaande hun verlossing geopenbaard worde (HC Zondag 12).

Zij horen Zijn stem! Dat betekent ook dat zij die stem herkennen. De stem van een huurling zullen ze niet volgen.

Maar als in de rechte prediking de stem van de Herder mag doorklinken, springt hun ziel op van vreugd. Het doet hen uitroepen: Dat is Zijn stem. Maar het betekent ook, dat zij die stem begeren te gehoorzamen.

O zeker, de ware schapen komen er wel achter hoe onwillig ze van zich-

Inhoud

- 1 De Herder en zijn schapen
- 2 Uit de oude doos (3)
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Geloof en zekerheid (6)
- 5 Door Gods hand geweven
- 6 Alternatieve geneeswijzen (10)
- 7 Even maar...
- 8 Verhalen van vroeger
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

zelf zijn. Toch ligt er zo'n nauwe liefdebånd, die door de Herder Zelf gelegd is, en onderhouden wordt. Dat is dan ook te zien in het leven van de ware schapen. Ze leven als vreemdelingen op de aarde en begeren in ge-laat, gepraat en gewaad te leven naar de eis van Zijn stem. Geliefde lezer(es), kennen wij zo'n leven?

Maar Jezus noemt nog een kenmerk van de ware schapen.

Zij volgen Hem. Dat betekent, dat Hij ze leidt. In gedachten ziet u hoe een oosters herder zijn kudde uit de schaapskooi leidt. Hij leidt ze door diepe dalen, over hoge bergen, langs gevaarlijke ravijnen en brengt ze ook aan stille wateren en in grazige weiden. Het is een eenvoudig beeld. Maar het tekent ons wel de arbeid van de grote Herder met Zijn schapen. Hij zorgt uitnemend voor de lammeren van de kudde. Hij draagt ze in Zijn armen en geeft ze bijzondere liefde. Maar op Zijn tijd drijft Hij ze ook voor Zich uit. Zo worden ze van al hun leunsels afgebracht en gaan ze in diepe afhankelijkheid van de Herder hun weg. Zo leidt de grote Herder Zijn schapen (zoals iemand eens uitdrukte): Door de stromen van hun schuld, over de bergen van hun vrez en door de legers van hun vijanden. Het is de beleving van de schapen. Wat een groot wonder voor elk van de schapen wordt, is dat Hij voorgaat. De Herder gaat namelijk voor hen heen. Dat wil zeggen: als Borg. Hij zal de weg banen door bloed, opdat Zijn schapen met God verzoend zullen worden en in Zijn gemeenschap mogen delen. En om daar nu deel aan te mogen krijgen is het nodig voor de schapen Hem te volgen. Dat volgen betekent wel, dat de schapen zichzelf leren kennen als onwillig, vijandig en tegenstrevend. Zij begeren de Herder wel, maar de weg van vernedering gaat zo in tegen hun vlees en bloed. Het is de weg, waarin ze ge oefend worden in zelfverloochening, kruisdragen en achter aan komen. Zo leren zij volgen. En in dat volgen vallen ze zichzelf meer en meer tegen. Nee, er blijft van de ware schapen niets over. Maar des te groter wordt deze Herder in Zijn lankmoedigheid, barmhartigheid, gewilligheid en onuitsprekelijke liefde voor Zijn schapen.

Onze tekst spreekt tenslotte nog van een groot voorrecht. Het staat zomaar in het midden van de tekst: Ik ken dezelve. Dat betekent dat Hij elk van de schapen in het bijzonder kent. Hij weet wat elk in het bijzonder nodig heeft.

Deze Herder kent Zijn schapen in hun zonden. Als zij met David in hoogmoed dwalen of met Petrus door angst verdwalen, dan zoekt Hij ze weer op. Hij straft hen wel, maar naar hun zonden niet. Hij kent ze ook in hun afkerigheid. Als zij met het volk in de woestijn murmureren over zoveel weldaden aan hen bewezen, dan weet de Herder wel middelen te vinden om hen weer op de rechte plaats te krijgen. Hij kent ze in hun zwakheden. Als zij met Elia onder de jeneverstruik in moedeloosheid dreigen weg te zinken, dan weet deze Herder hen zo te voeden en te laven, dat ze door de kracht van Zijn spijze weer voort mogen gaan door de aardse woestijn. Hij kent ze ook in hun behoeften.

Hij weet de legering van elk van de schapen, zodat het hen aan niets zal ontbreken. Hij kent al hun behoeften voor het tijdelijke leven. Hij weet ook volmaakt wat ze nodig hebben voor hun ziel. O, als het de schapen gevraagd wordt: Heeft het u dan aan iets ontbroken? Dan moeten ze beschaamd het hoofd buigen. Nee, het zal de ware schapen aan niets ontbreken, want de Herder zorgt. Eens zal die Herder Zijn gehele kudde in de hemelse schaapskooi brengen. Daar worden ze wel ingeleid, maar nooit meer uitgeleid. Zullen wij daar ook bij zijn?

De Valk-Wekerom, ds. B.J. van Boven

3

Uit de oude doos

Nog eenmaal een greep uit de vele gebruiksvoorwerpen die een dienaar des Woords behoort mee te nemen naar de preekstoel.

Breng een zwaard mee want er zijn vele schurken en duivelskunstenaars met verderfelijke overleggingen in ons midden. Maar laat het een echt Jeruzalems lemmet zijn, anders zal het niet baten. De schelmen zijn hardnekkig, de grootste belhamel is wel ongeloof. Wees dan op uw hoede mijn broeder om op hem te richten, want als hij valt, de rest valt met hem.

Omdat het huisgezin groot is, en dikwijls tot de strijd geroepen wordt tegen vele machtige vijanden, breng daarom ook andere beproefde wapens mee uit Immanuëls wapenhuis, namelijk: het schild des geloofs, hetwelk David noemt in Psalm 84:12, "Want God de Heere is een Zon en Schild." Niets als dat Schild zal bestand zijn tegen de vurige pijlen van de boze. Neem ook de helm der zaligheid en de borstplaat van de hoop der zaligheid. Dit zal het oordeel der zielen rein en ongestoord bewaren van dwalingen, onderhoudende het hart van een koninklijke soldaat in de scherpste strijd waarin hij kan raken. Breng ook een slinger mee met vijf gladde stenen uit de beek, waarin

de Sterke God het middelpunt of de spits uitmaakt. In dezelfde hand des geloofs zal deze slinger genoegzaam zijn om al onze vijanden ten onder te brengen, ofschoon ze reuzen zijn zoals Goliath. Breng voor u en ook voor mij een boog mee die niet terzijde vanzelf afschiet. En ook enige pijlen bevochtigd met het bloed van Immanuël, en tracht de boog in eenvoudigheid te spannen. Die pijl treft mogelijk een van des Konings vijanden, namelijk een arme zondaar.

Verzuim vooral niet enige muziekinstrumenten mee te brengen, zoals de vreugdetrompet van het grote jubeljaar, want wij hebben enige dienstbaren en onvermogenende schuldenaars in huis. Zij verlangen echter zeer om in de ruimte gesteld te worden, en de aangename vrijheid te genieten en te ondervinden de verlossing van hun lange en ondragelijke dienstbaarheid onder de onbarmhartige meester Mozes, alhoewel hij hun wettige man vertegenwoordigt. Breng mee twee trompetten. Eén voor de samenkomst op de berg des Heeren, tot het feest der vette dingen en tot de bruiloft des Lams. O, dat zij die bezwijken, mogen inkomen. De andere trompet voor een alarmgeschrei om ons te waarschuwen tegen een naderend gevaar. Verzuim ook niet een ramshoorn mee

te brengen en bazuinen. Want die gebruikende en blazende, zijn gebleken te zijn, uit de Gever bewogen, om de muren van het zinnebeeldige Jericho te doen vallen.

Breng ook een harp mee, maar niet een die aan de wilgen hangt, zo gij het tenminste moogt helpen, en met lieflijke snaren en tonen gestemd om de verlossende liefde te prijzen.

Breng ook mee een gouden wierookvat met een kool van levendig reukwerk, afkomende van het altaar Gods, en deze welriekende geur zal zich in en rondom u verspreiden. Vergeet niet een gesel mee te brengen, maar niet van schorpioenen, maar van koord en touw. Want zulk een gesel dient tot tucht en om te trekken. En zonder twijfel: u zult kopers en verkopers in het huis des Heeren vinden.

Breng ook een paar snuiters mee, want sommige lampen branden donker. Vermaan hen scherp dat zij gezond in het geloof mogen zijn, maar wees voorzichtig *hoe* u dat doet. Want u weet dat, wanneer u een brandende kaars niet met voorzichtigheid afsnijdt, het meer donker en flauw brandt als te voren. En het duurt dan langer voor dat het weer herleeft. Maar breng geen domper mee, want dat voorwerp werd niet gebruikt in de tempel.

Tenslotte, breng ook twee stenen tafelen mee, op voorwaarde dat gij *ze in de ark* legt, want in geen andere plaats kunnen wij het gezicht verdragen.

Ik zou haast zeggen ten laatste: verzuim niet om de perkamenten mee te brengen, inhoudende de oude en nieuwe dingen van Jehovah en de mededeling van Zijn eeuwig voornemen der genade, alzo het kostbare legaat van onze dierbare Testamentmaker Jezus, want er zijn zulken die zeer verlangen te weten of hun namen geschreven zijn in het boek des Levens des Lams en verlangen voor zichzelf te ontvangen, de duurzame rijkdom beloofd aan ieder erfgenaam.

Broeder! Al deze en andere artikelen zijn te veel voor u om te dragen! Leg ze daarom op de schouders van Hem Wiens Naam is Wonderlijk en Sterke God, en werp al uw bekommernissen op die Heere en Hij zal voor u en ons zorgen.

Uw heilbiddende medearbeider!
(slot)

Dordrecht,

ds. H. Hofman

ds. I. Kievit
1887-1954

...maar hebben dezelve van verre gezien en geloofd en omhelsd...

Hebreeën 11:13 midden

Is er verschil tussen: van verre gezien en... geloofd? Ja, hier zijn twee onderscheiden werkzaamheden van het geloof. Beide, zien en geloven, houden verband met het geloof. Wij zouden het zo kunnen zeggen: het *van verre zien* betreft zich op het *kennen*. Het wordt ons voorgesteld als een begeerlijk en heerlijk goed. We staren erop met een verwonderend oog. Ons hart wordt met zijn roerselen gericht op dat zalig goed dat ons trekt. Zo gaat het nu ook een waarlijk verlegen zondaar, die leert buigen onder het recht des Heeren. O, welk een verademing brengt dit *van verre zien* teweeg. Ja, hebt u niet reikhalzend uw armen uitgestrekt om het te grijpen? Maar weldra wijkt het terug voor het hart. Alleen de zoete nawerking blijft een tijdje en dan... dan pijnigt het verlangen het gewonde hart des te dieper.

Maar... het oude bondsvolk deed meer dan *van verre gezien*. En *geloofd* zegt onze tekst. De beloften van verre gezien en geloofd. Dus niet alleen naar de zijde van het *kennen*, ontsloot voor hen de werkelijkheid van Gods verbond, maar ook naar de zijde van het *hart*, er is *vertrouwen* in het geloof. Van verre zien en vertrouwen. Zij verlieten zich op de beloften van God en dan hadden onze ouden aanvankelijk vrede, dan drukte hen de zonde niet, dan mochten zij hun aangezichten opheffen. Sloot dit 'geloven-in-de-beloften' bij onze ouden 'geloof-in-Christus' in? Ongewijfeld, maar zij hadden niet de klaarheid van de beloften, *hoe* die beloften in Christus Jezus alleen ja en amen zijn. Want alle beloften riepen om Christus' komst. Van verre gezien, geloofd en *omhelsd*. Het vertrouwen staat in het midden en wordt geloven genoemd. Het *van verre zien* raakt de geloofskennis.

Maar nu het omhelzen. Hoe kan ik leunen op hetgeen van verre is? Hoe kan ik omhelzen wat niet nabij is. Het geloof heeft lange armen en reikt zeer ver. Zo was er dus ook de genieting van het omhelzen.

En... zo is het toch nog? Maar de aard en de kracht van dit omhelzen wordt weer bepaald door een afstand. Zo zijn we nabij gebracht door het bloed van Christus en Christus is nabij gebracht in Zijn bloed. In Hem zijn we gesteld voor de Vader en door de Vader omhelsd. Hij is nu klarer ontdekt aan het geloof, dieper gekend, daarom is de kracht van het vertrouwen nauwer en de zaligheid van het genieten dieper, dan dat van onze ouden. Omhelzen wat Hij toezegt, ja Hem omhelzen.

Door Hem omhelsd worden. Nee, zegt u, dit zou ik niet kunnen zeggen, maar wel dat Hij Zich openbaarde in Zijn zondaarsmin en ik sloeg mijn armen uit. O, wat is Immanuël mij dierbaar! Hij is Degene, Die de geschonden deugden van God opluistert zodat, zonder krenking van Gods deugden, ik kan worden gered. Hoe zeker toch, zijn de dingen van de eeuwigheid!

ds. I. Kievit

Zekerheid is een wezenlijk onderdeel van het ware geloof. De gelovige is vol twijfel, maar als het geloof in oefening is, dan is er geen twijfel. Maar hoe komt het dat er zoveel onzekerheid is in het leven van Gods kinderen?

Oorzaken van onzekerheid

Een slordig leven brengt onzekerheid in het hart. Evenals het verachten van de evangelieplicht van het gebed. Als het verborgen leven met de Heere gaat ontbreken, brengt dat onzekerheid met zich mee. Vooral is er ook onzekerheid als we niet genoeg gestorven zijn aan de werken der wet. Dan willen we altijd weer wat meebrengen om daarmee voor God te kunnen bestaan, om het daarmee in orde te brengen tussen de Heere en onze ziel. Dan zoeken we het aan de verkeerde kant en zijn we in feite rooms bezig. Dan zoeken we waardigheid in iets van onszelf.

Rome, zo zagen we, stelt dat heilszekerheid eigenlijk onmogelijk is. In de weg van het zoeken in onszelf komt het hart nooit tot heilszekerheid. De mate van het geloof beïnvloedt daarom onze troost en zekerheid. De verzekering des heils wordt vaak na veel strijd en door onze totale onmogelijkheid heen verkregen. We leren sterven aan de werken der wet, aan onszelf,

om te leren leven uit Christus. We belijden de rechtvaardiging van de goddeloze, maar onze ellende is, dat we geen goddeloze willen zijn. Daar zit het altijd weer op vast.

Een heel ander leven

Wanneer het hart tot vastheid gekomen is, wanneer de Goddelijke vrijpraak door het geloof wordt gekend, geeft dat een heel ander leven. Dan weten we van een staatsverwisseling. In de wedergeboorte is er een staatsverwisseling. Dan wordt de mens uit de staat van de geestelijke dood gezet in de staat van het geestelijke leven.

Het kan zo'n strijd zijn om dat te mogen weten, om er de geestelijke bewustheid van te mogen hebben, dat ik uit de staat van zonde en toorn, om Christus' wil geplaatst ben in de staat van genade en van het kindschap. Een wonderlijke vastheid ligt daarin. Daarvoor waren er wel eens zoete ervaringen en tijden, dat alles eronder mocht liggen, en toch jezelf dan weer te zien buiten Christus.

Daarom is het een voorrecht als die vastheid er door de oefeningen des geloofs gekomen is. Niet dat Gods geëfende kinderen daarna niet meer in een donkere toestand terecht kunnen komen. Denk maar aan de geëfende bruid uit het Hooglied op het bed van

zorgeloosheid. Niet dat Gods kinderen daarna voor goed en voor altijd verlost zouden zijn van hun wettische bestaan, want dat moet je meeslepen tot de laatste snik. Maar dat doet niets van de zaak zelf af, dat als de Heere dan weer overkomt en het geloof in het hart verlevendigt, men zich er dan toch weer zodanig van bewust is, dat men is overgegaan in de staat der genade, dat men de zalige troost daarvan mag ondervinden in het hart. Zelfs in de zwaarste stormen en beproevingen.

Goddelijke schatkamers

Christen uit Bunyans "Christenreis" was, nadat hij aan de voet van het kruis geweest was, soms weer heel ver van zijn plaats, maar zijn zondenpak was hij kwijt. Voelt u wat voor schatkamers er dan opengaan? Allereerst hebben we dan vrede met God: 'Wij dan, gerechtvaardigd zijnde door het geloof hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus, door Welken wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods' (Rom. 5:1,2).

Ten tweede zijn we dan vrij van de vloek van de wet: 'Maar nu zijn wij vrijgemaakt van de wet, overmits wij dien gestorven zijn, onder welken wij gehouden waren' (Rom. 7:6). In de derde plaats kan niets ons dan meer verdoemen: 'Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn' (Rom. 8:1). In de vierde plaats delen we dan in het kindschap Gods: 'Zo dan, gij zijt niet meer een dienstknecht, maar een zoon; en indien gij een zoon zijt, zo zijt gij ook een erfgenaam Gods door Christus' (Gal. 4:7). In de vijfde plaats zijn we dan nabij gebracht: 'Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus' (Ef. 2:13).

Wat een onuitsprekelijke rijkdommen gaan er dan open voor het schuldige hart. Dat geldt uiteindelijk al Gods kinderen, de kleinen met de groten, maar om het te mogen weten, te mogen omhelzen. Dan genieten we de troost ervan. Als we daarover nadenken, zeggen we dat er zoveel kinderen van God zijn, die veel rijker zijn dan ze zelf beseffen. Het is er gelukkig niet afhankelijk van wat Gods kinderen ervan mogen gevoelen en ondervinden, want het ligt eeuwig vast in de getrouwe Verbondsgod. Welgelukzalig is het volk welks God de Heere is.

(slot)

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

Als het verborgen leven met de Heere gaat ontbreken, brengt dat onzekerheid met zich mee.

Door Gods hand geweven

In het jaar 1998 overleed Gerrit (Gait) Beens, de markante ouderling van de Gereformeerde Gemeente van Genemuiden. Na alle wederwaardigheden in zijn leven werd zijn sterfbed een preekstoel van de goedertierenheden des Heeren. Een gezegend ziekbed. Een ziekbed om warm van te worden. Omdat er goed van God gesproken werd.

We kunnen dit lezen in een boekje dat onlangs verscheen van de vaardige schrijvershand van J. Mastenbroek. De titel, "Door Gods hand geweven", verwijst naar het weversvak dat beoefend is geworden door Gait, maar ziet bovenal op het Godswerk dat in zijn leven gestalte kreeg uit louter genade, bearbeid door Gods Geest. De Heere Zelf was de Wever van Beens' levensweb. En bij het weefgetouw en de weefmachines kreeg Beens dikwijls hemels onderwijs. De ondertitel luidt: "Lessen uit het leven van ouderling G. Beens".

Een 'Ten geleide' is geschreven door de predikant van de Gereformeerde Gemeente van Kootwijkerbroek, ds. G. Beens, een kleinzoon van Gait. Schrijver Mastenbroek heeft dankbaar gebruik gemaakt van diens aantekeningen en verhalen. Ook is materiaal verzameld door interviews met de inmiddels overleden ouderling Siem Beens, een broer van Gait, en anderen.

Een niet onbelangrijke bron was

voor de auteur het mooie boek dat verscheen bij het 100-jarig jubileum van de gemeente te Genemuiden, geschreven door mevrouw E. Beens-van Schothorst: "Aldaar zal gras met riet en biezen zijn". Voorts werd geput uit publicaties van de heer Henk Beens en van wijlen Jilles Bijl.

Dat er een boek zou komen over Gerrit Beens was niet te voorzien. Toen het bedrijf van Beens vijftig jaar bestond, zei zijn zoon Dirk tegen vader Beens: 'U zou wel een boek kunnen schrijven!' Zoals hij kon reageren, was zijn antwoord kort en krachtig: 'Niks geen boek!' Het is er nu op verzoek van de familie toch gekomen. Het bestaat uit twaalf hoofdstukken en wordt afgerond met een literatuur-opgave. Vele illustraties verlichten de tekst. Het omslagontwerp - een getekend portret van de hoofdpersoon - is vervaardigd door Corine Mastenbroek-Adams uit Kootwijkerbroek.

Achtereenvolgens lezen we over het voorgeslacht van Beens, zijn jeugdjaren en zijn bekering. Maar ook is aandacht besteed aan het werk dat hij in de Wieringermeer verrichtte en zijn eigen onderneming, het gezelschapsleven in Genemuiden en herinneringen aan ds. J.W. Kersten. Ook lezen we iets van zijn vele pastorale ervaringen: Beens was ouderling in drie onderscheiden periodes. Toen hij 87 jaar was, legde hij voorgoed zijn ambt neer. Ten slotte staat de schrijver stil bij zijn sterven en de begrafenis.

Overigens is deze levensbeschrijving niet strikt chronologisch. Dat heeft te maken met de interviews, waarin fragmenten van herinneringen naar voren komen. Door deze opzet komen er ook wel wat herhalingen voor, maar erg hinderlijk is dat niet.

Gait trouwde met Johanna van den Berg. Er werden twaalf kinderen geboren. Tot drie keer toe moesten ze een kindje afstaan aan de onverbiddelijke dood.

Het gaat in dit boek in de eerste plaats om het Godswerk dat in het leven van

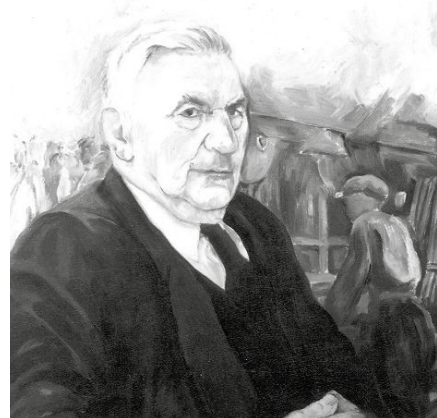
Gait Beens onmiskenbaar openbaar is gekomen. Niet om Gait op een voetstuk te plaatsen, maar opdat het zou mogen strekken tot de eer van zijn God en opdat lezers nog eens jaloers gemaakt mochten worden op het geluk van Gods volk.

Gait leefde aanvankelijk in de wereld. Hij had een losse levenswandel en was veel in het café te vinden. Een gesprekje met de godvrezende Margje Brouwer-Groothuis gaf echter een wending in zijn leven: vanaf die tijd zwierf hij met een vracht van zonde, schuld en tekort over de wereld. Voor het eerst kreeg hij opening in de weg van zalig worden, toen de Heere hem bepaalde bij de woorden: 'Eer dat Ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend en eer dat gij uit de baarmoeder voortkwaamt, heb Ik u geheiligd; Ik heb u den volken ten profeet gesteld' (Jer. 1:5).

Gait zocht gedurig omgang met Gods kinderen. Zo lezen we over Annigje Grolleman uit Hasselt, Leune Kniep, Ali Ipema en Johanna Mol-Hoogesteger uit 's-Gravenpolder. Ook kwam hij veel bij Hendrikje Mateboer-Brouwer (geb. in 1931). Ze vertelt over Gait: 'Hij had een heel teer gebedsleven, dat was voelbaar, daar ging veel vanuit als hij bij zijn hart was. Hij kon vanuit zijn eigen leven zich goed inleven hoe een mens van nature is, ook als zo iemand geestelijk aan de grond zit'.

We zouden meer willen citeren, maar u kunt beter het boek zelf lezen. Indrukwekkend zijn ook de gebeurtenissen rond de brand in Hasselt in 1977, waarbij geheel zijn tapijfabriek uitbrandde. De schade beliep vele miljoenen gulden. Twee jaar later, toen de onderneming alle schade weer geheel te boven was, zag Gait opnieuw Gods zegenende hand erin, ondanks de weg van beproeving. Op 12 augustus 1998 kwam een einde aan het werkzame leven van Gait Beens. De laatste woorden die de toenmalige pastor van de gemeente te Genemuiden, ds. P. Melis, uit zijn mond hoorde, waren: 'Ik verwacht den HEERE'.

N.a.v. "Door Gods hand geweven. Lessen uit het leven van ouderling G. Beens". J. Mastenbroek; uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 2013; ISBN 978-90-5551-732-9; 165 blz.; € 15,90.

Ouderling Beens

Leerdam,

ds. J. Schipper

Alternatieve geneeswijzen

Chiropractie / osteopathie / manuele therapie

Via alternatief@kliksafe.nl kregen we niet alleen kritische of waardevolle reacties, maar ook vragen of er iets geschreven kan worden over chiropractie, osteopathie en manuele therapie. Voordat we over enkele weken in een aantal afsluitende artikelen reageren op uw opmerkingen, denken we dat het goed is de vragenstellers tegemoet te komen met een extra artikel.

'Zelf zitten we momenteel behoorlijk in de problemen met een drie maanden oude baby die veel huilt en moeilijk drinkt. Om ons heen krijgen we voortdurend het advies: je moet naar een osteopaat gaan. Informatie die we op internet over osteopathie kunnen vinden, vinden we zelf wel een beetje 'schimmig' en 'niet wetenschappelijk', maar we kunnen er niet iets 'kwaads' aan ontdekken. Wat is jullie visie hierop en bovenal de visie vanuit Gods Woord? En kan er ook een artikel over komen in De Saambinder?'

'Enige tijd geleden werd ik erop gewezen dat osteopathie vanuit een christelijke visie niet verantwoord is. Dat was behoorlijk confronterend. Maar tot zover kan ik er niet goed achter komen hoe ik mijn mening daarover kan vormen.'

Wat is chiropractie?

Het woord chiropractie is afgeleid van de Griekse woorden *cheir* (=hand) en *pratein* (=beoefenen). Bij chiropractie ligt de nadruk op correctie van de ligging van de wervels. De achterliggende gedachte is dat door behandeling van de wervelkolom problemen ter plaatse, maar ook aandoeningen elders in het lichaam kunnen worden bestreden. Chiropractie is in de Verenigde Staten, Canada, Engeland en in de Scandinavische landen een bij de wet erkend beroep. Daarmee heeft het in die landen een plek gekregen in de eerstelijnszorg. In Nederland en België is chiropractie niet door de overheid erkend en daarom (nog)

een alternatieve geneeswijze. De meeste chiropractors in Nederland hebben hun opleiding in Engeland gevolgd. Het betreft een vijfjarige opleiding op universitair niveau. Erkende chiropractors dienen aangesloten te zijn bij de Nederlandse Chiropractoren Associatie (NCA).

Osteopathie

Osteopathie (=ziekte van de beenderen) is aan het einde van de negentiende eeuw uitgevonden door de Amerikaanse arts Andrew Taylor Still. Hij meende dat alle ziekten veroorzaakt werden door scheef zittende beenderen en spieren. Een citaat van hem luidt: 'Als het gebinte goed staat, heeft ziekte er geen vat op.' Door manipulatie van minder beweeglijke weefsels zouden alle ziekten te genezen zijn. Bij manipulatie moeten we dan denken aan kneden, trekken en draaien. 'Ik kan kinkhoest in drie dagen genezen door een draai aan de nek' was een van zijn uitspraken. De opvattingen van dr. Still over de oorzaak van ziekte zijn uiteraard achterhaald door de ontdekking van bacteriën, virussen, e.d.

Een bijzondere richting in de osteopathie is de cranosacrale therapie waarbij door manipulatie van de schedel en het heilig- of staartbeen ziekten worden genezen. De achterliggende gedachte is dat stromingen en pulsaties van hersenvocht te beïnvloeden en voelbaar zouden zijn.

Manuele therapie

Manuele therapie is een specialisatie binnen de fysiotherapie. Varianten zijn bijvoorbeeld Cyriax- en McKenzie-therapie. De behandeling richt zich op lokale problemen van het bewegingsapparaat en sluit volledig aan bij de reguliere geneeskunde. In het vervolg van dit artikel laten we dit dus buiten beschouwing.

Werkt het?

Er zijn bewijzen dat *chiropractie* een veilige en effectieve methode kan zijn bij nek- en rugklachten. In 2008

beschreef chiropractor Rubinstein in een proefschrift de resultaten van een onderzoek bij 529 patiënten met nekpijn die behandeld werden door 79 collega chiropractors. Hij concludeerde dat de behandeling veilig en effectief is.

Zonder gevaar is chiropractie echter niet. Het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde (NTvG) maakte enkele jaren geleden melding van een voorheen gezonde 42-jarige man die ten gevolge van een nekmanipulatie een dubbelzijdige scheur in zijn nekbloedvaten opliep. De schrijvers in het NTvG concludeerden dat voor de start van elke chiropractiebehandeling de patiënt goed moet worden geïnformeerd.

Wij zijn van mening dat chiropractie binnen de aangegeven grenzen een verantwoorde behandeling is. Het gaat daarbij om behandeling van rug- en neklachten. Wel is het zaak om dan te kiezen voor een erkende, bij de NCA aangesloten chiropractor.

Osteopathie heeft geen bijzondere meerwaarde. Er zijn geen wetenschappelijke bewijzen dat de behandeling voor bijvoorbeeld rugpijn beter is dan fysiotherapie of gebruik van medicijnen. Verder is er geen bewijs dat osteopathie effectief toegepast kan worden bij andere aandoeningen dan het spierskelet-systeem. Ook van de cranosacrale therapie is geen effect te verwachten. In tegendeel! Enkele jaren geleden stierf een gezond meisje van drie maanden na manipulaties van de hals en wervelkolom wegens 'geringe motorische onrust'. En dit was niet de eerste melding.

Mag het?

Wij zijn van mening dat *chiropractie* binnen de aangegeven grenzen een verantwoorde behandeling is. Het gaat daarbij om behandeling van rug- en neklachten. Wel is het zaak om dan te kiezen voor een erkende, bij de NCA aangesloten chiropractor. Chiropractors die hieraan niet voldoen en bijvoorbeeld opgeleid zijn op een 'kraakschool' of in Duitsland als Heilpraktiker, hebben een sterk

holistische inslag. Het ontbreekt daarbij aan wetenschappelijke ondergrond.

Over *osteopathie* hebben we onze bedenkingen. Allereerst is het een grote misvatting ervan uit te gaan dat door manipulatie van gewrichten problemen met spijsvertering, ademhaling, hart- en bloedvaten en zelfs gynaecologische afwijkingen verholpen kunnen worden. Ook manipulatie aan de schedel kan geen vochtstromen op gang brengen, zoals nog steeds beweerd wordt. Eerder moet men hierbij beducht zijn voor manipulatie waarbij gebruik gemaakt wordt van hypnose en magnetisme. Een behandelaar stuurt in gedachten

energie of warmte van de zendende rechterhand naar de ontvangende linkerhand die beide op de schedel geplaatst zijn.

Concluderend willen we voorzichtig stellen dat manipulaties soms kunnen helpen als het gaat om klachten betreffende het bewegingsstelsel, zoals de wervelkolom. Als echter een therapeut beweert ook andere ziekten te kunnen behandelen, als hij uw schedel gaat betasten, neem dan - zoals we ergens lazen - liever de benen voordat hij aan uw staartbeen begint.

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch
Rijssen, J.H. Baan

*Men zal ver moeten zoeken
om een ondankbare
hond te vinden.
Om een dankbaar mens
te vinden, moet men
nog verder zoeken.*

ds. Joh. van der Poel

Even maar...

Gebruiksvoorwerp

Docent ds. J. van Haaren (1933-1983) was een man van principe en stijl. Daarom drong hij er altijd op aan om op de kansel ook werkelijk de kanselbijbel te gebruiken. Het Woord en de Woordbediening zijn immers het middelpunt van de gereformeerde eredienst. En symbolisch ligt daarom de kanselbijbel midden in het kerkgebouw, centraal, alle aandacht voor zich opeisend. Dat is niet voor de show. Daarom voegde hij nadrukkelijk en terecht aan zijn advies toe: *'De kanselbijbel is geen ornament, geen sieraad, maar een gebruiksvoorwerp.'* Dat heb ik geprobeerd te onthouden. Van ganser harte! Want zo hoort het.

Maar nu de weerbarstige kanselpraktijk. Je komt als predikant op allerlei kansels. Je wordt ook ouder en steeds 'blinder'. Op al die verschillende kansels tref je alerhande kanselbijbels aan. Heel oud en natuurlijk heel waardevol. Maar soms zó verformfaaid dat ze onbruikbaar zijn geworden. Er zijn er zelfs waar een stuk plastic overheen ligt. Sommige kanselbijbels zijn half ingepakt en niet te hanteren. Laat staan goed te le-

zen. Er zijn exemplaren waar soms stukken van de bladzijden af zijn of er worden bladzijden gemist. Sommige hebben een dermate donkere en (zeer) onduidelijke bladspiegel dat de Bijbeltekst en kanttekeningen niet goed meer te lezen zijn. Terwijl juist ook die kanttekeningen voor de uitleg van het Woord van veel belang zijn. U voelt wel aan: predikanten willen graag de kanselbijbel gebruiken, maar het is in de praktijk niet altijd haalbaar.

Wat ik u wilde vertellen... In Klaaswaal was het ook zoals hiervoor beschreven. Totdat een meelevend gemeentelid op de goede gedachte kwam een nieuwe kanselbijbel aan de gemeente te schenken. De Bijbel is duidelijk van druk en letter en heeft een heldere, overzichtelijke bladspiegel. Het is een vermaak om de nieuwe Bijbel te gebruiken. Het exemplaar is op dat moment gekocht voor de prijs van slechts € 375,-. Het was een aanbieding van de GBS. Zo is het in Klaaswaal opgelost. Ik gebruik met veel genoegen de kanselbijbel (weer). En dat gun ik nu al mijn broeders. Vandaar de gedachte om er een keer wat over te schrijven. Begrijp

me goed, dit is niet bedoeld als (sluik)reclame voor de GBS. Hoezeer ik 'Leerdam' ook een goed hart toedraag. Maar het gaat me om het nuttige gebruiksvoorwerp van de kanselbijbel. Zo hoort het op elke kansel.

Nu - wie weet - kan zo'n schitterend exemplaar voor zo weinig geld ook elders komen te liggen. Dit is dé gelegenheid, zolang de aanbieding van de GBS (KTB 10, editie 2006) nog geldt. Een exclusieve uitgave, gebonden in eerste klas, donkerbruin gevamd rundleer, voorzien van twee koperen sloten en acht hoeken, formaat 28 x 44 cm. En het oude exemplaar krijgt een ereplaats in de consistorie. Daar hoeft het probleem dus niet te liggen. Een ereplaats als sieraad vanwege de historische waarde, ook voor de plaatselijke gemeente. Maar op de kansel heb ik toch veel liever een gebruiksvoorwerp.

Ds. Van Haaren had echt gelijk. Geen sieraad maar een gebruiksvoorwerp in elke dienst. Wie helpt mee om dit te bewerkstelligen? Ook namens mijn (jongere) broeders... bijzonder bedankt!

v. A.

Verhalen van vroeger

ds. Th. Van der Groe
1705-1784

In het najaar van 1741 was Theodorus van der Groe enige tijd ziek. Maar op 10 december was de 35-jarige predikant weer in de gelegenheid om de kansel in Kralingen te beklimmen. Hij preekte toen over Psalm 41:4a: 'De HEERE zal hem ondersteunen op het ziekbed'.

Na de voorafsprak zei Van der Groe het volgende: 'Mijn waarde toehoorders, ik heb dezer dagen, naar de wil van mijn genadige God en goedertieren hemelse Vader, ook gelegen op het ziekbed, zodat ik de dienst des Heeren onder u niet heb kunnen waarnemen. Mijn ziekte had, gelijk het in het eerste aanzien te verwachten was, veel zwaarder en langduriger kunnen zijn, maar de Heere heeft er bijzonder Zijn hand in gehad, en heeft, nagenoeg zonder menselijke middelen, alles zo ten beste gekeerd, dat ik weer hier heb mogen komen, om het Woord der

zaligheid, met Gods hulp, voor u te prediken, alhoewel nog in een staat van zwakheid, zodat ik ook dagelijks de herstelling mijner vorige krachten van de Heere ben verwachende.

Nu wilde ik gaarne bij deze gelegenheid een woord tot lof en prijs van de Heere, de allerhoogste God, spreken, en u voorhouden hoe genadig, barmhartig en getrouw Hij is voor Zijn volk en kinderen, en hoe vriendelijk Hij hen in hun lichamelijke ziekten en noden komt helpen en ondersteunen, gelijk ik, onwaardige, hiervan ook een bijzondere ondervinding heb gehad. De Heere mocht mij, Zijn arme dienstknecht, dan nu, naar de mate van mijn zwakheid, met bijzondere ziels- en lichaamskrachten genadig willen ondersteunen. O Heere, open Gij Zelf de lippen van Uw knecht, zo zal hij Uw lof verkondigen, en in het midden Uwer gemeente zal hij U prijzen. Amen'.

Van der Groe besloot zijn preek als volgt: 'Hier zal ik het nu bij laten, want mijn zwakheid belet mij meer en langer te preken. Ik heb gezegd een woord tot lof van de Heere, mijn God, te spreken, en een goed gerucht in de gemeente te brengen over Zijn grote Naam. Hij heeft mij, Zijn onwaardige knecht, niet slecht behandeld, dat Hij mij dezer dagen op het ziekbed geworpen heeft. Och nee, het is een Vaderlijke goedheid en een bijzonder grote weldaad van Hem geweest. Ik kan Hem daar geen lof genoeg voor geven. Hij zal Zelf er mij, door Zijn Geest, bekwaam toe moeten maken.

Wat u, mijn toehoorders, betreft, och, mocht het gesproken woord u door de Heere nog ten goede gezegd worden. Onbekeerden vermanen wij te arbeiden om God tot hun Vader en verzoend God te krijgen, opdat zij allen die dierbare ondersteuning ook eens van Hem genieten mogen; anders hebben zij niets dan schrikkelijke angst en benauwdheid op hun ziekbed en een aller rampzaligste einde te wachten. Gods volk vermanen wij om te staan naar een vertrouwelijk leven met de Heere, als kinderen met hun Vader, wan dan mogen zij veilig op Hem vertrouwen dat Hij hen ook op hun ziekbed zal ondersteunen en nabij zijn'.

BOEKENNIEUWS

**"Op reis naar het Beloofde Land",
Sander Smits; uitg. De Banier,
Apeldoorn; 2013
ISBN 978 90 336 99986;
115 blz.; € 14,95.**

In menig gezin met jonge kinderen wordt wekelijks gezocht naar een verantwoorde invulling van de tijd tussen de zondagse kerkdiensten. Dit Bijbels weekboek voor kinderen is echt een aanrader. Het boek, dat bestaat uit 52 hoofdstukjes, is geschreven voor kinderen van 8 jaar en ouder, met het doel om iedere zondag zelf een stukje te lezen.

De inhoudsopgave laat ons zien dat het boekje is onderverdeeld in vier 'kleuren', zodat gemakkelijk is terug te vinden waar je bent gebleven. De duimgrepen laten dezelfde lijn zien. Blauw: de voor-geschiedenis van de woestijnreis, de geboorte van Mozes en de eerste vijf plagen. Groen: de laatste vijf plagen, de verlossing uit Egypte en het eerste deel van de woestijnreis. Geel: rond de Sinaï, inclusief de inrichting van de tabernakel. Rose: de Grote Verzoendag, het slot van de woestijnreis, de intocht in Kanaän, het beeld van het hemelse Kanaän. De opbouw, het thema rond een Schrift-

plaats, de korte en beeldende zinnen, zijn goed afgestemd op de leeftijd van de doelgroep. Soms is er een toepasselijke vraag. In gedachten zie ik, in bevoorrechte gezinnen met méér kinderen, er meerderen aanschuiven rond het boekje. Het verhaal wordt vóórgelezen! Er wordt geluisterd. Dat bindt samen.

Bij ieder hoofdstuk staat een plaatje. Dat doet denken aan mijn zondagsschoolplaatjes, die ik vroeger kreeg als ik mijn zondagsschoolversje goed geleerd had. Nu en dan kunnen de plaatjes bij de kinderen een of andere vraag oproepen, waardoor het verhaal nog een verdieping of persoonlijke spits krijgt. En voor het geval dat er geen vragen zijn, staan er nog gespreksvragen onder ieder verhaal. Inhoudelijke vragen en ook doordenkertjes met een persoonlijke spits. Als het allemaal goed gaat, hebben ze er ook nog zin in, om met elkaar het/de aangegeven toepasselijke versje(s) te zingen.

Ik citeer een klein stukje uit het voorlaatste hoofdstuk. 'De stad Jericho wordt verbrand. Er blijft niets van over. Zo zal het eens gebeuren als de Heere Jezus

terugkomt. Als Hij je dan niet kent, zul je voor eeuwig vergaan. Als je Hem kent als je Redder, zal je voor eeuwig gelukkig zijn. Laat het er niet op aankomen, maar zoek Hem met je hele hart. Hij laat zich vinden!

Inderdaad, dit voorlaatste hoofdstuk gaat ook over Rachab. 'Ze lopen naar een stuk van de muur, dat is blijven staan. Uit een van de ramen hangt een rood touw. Dat is het huis van Rachab. Nu is het tijd om haar te redden. Wat zal dat een ontmoeting geweest zijn. Rachab ziet de twee verspieters weer'.

Sander Smits is leerkracht op de ds. J. Bogermanschool in Dordrecht. Hij is getrouwd en heeft twee kinderen. Wellicht heeft hij zijn verhalen niet alleen geoefend in de klas, maar ook in zijn gezin.

Dit weekboek voor onze jonge kinderen wil ik graag aanbevelen. Moge de HEERE het gebruiken. Zodat ook kinderen mogen zien: God leidt Zijn kinderen, door de woestijn, maar geeft hun altijd Zijn vuur- en wolkkolom. Hij verlaat hen nooit, maar brengt Zijn kinderen, vreemdelingen hier op aarde, behouden in het hemelse Kanaän.

Dordrecht,

A. van der Wulp

"Internet in het gezin - hoe ga je er mee om?"; David Clark; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 97890336 03204; 128 blz.; €14,95.

De toepassingen van internet zijn legio. Handel, boerenbedrijven, dienstverlening en onderwijs maken zinvol gebruik van de vele mogelijkheden van internet. Daarnaast biedt internet ook allerlei gelegenheid voor ontspanning. De grens tussen de goede en verkeerde gebruiksmogelijkheden is flinterdun.

Vooraf in de opvoeding stelt dit ouders voor heel veel nieuwe vragen. Daarbij komt dat jongeren allang weten en gebruikmaken van Facebook of whats app, terwijl ouderen vaak niet eens kennis hebben van wat er allemaal kan.

Dit boek wil een handreiking zijn 'voor christenen in het digitale tijdperk'. De verwoording is niet steeds zoals we dat gewend zijn, zo schrijft S.M. de Bruijn, adjunct-hoofdredacteur van het Reformatorisch Dagblad, in de inleiding. De Amerikaanse auteur David Clark schrijft namelijk vanuit zijn eigen theologisch klimaat. Toch biedt het boekje veel denk-

en gespreksstof om met elkaar na te gaan of ons internetgebruik in lijn is met wat de Heere van ons vraagt. Elk hoofdstuk sluit af met een aantal vragen, waarbij Bijbelteksten het uitgangspunt zijn. Dit is een sterk punt van het boekje.

Verschillende onderwerpen passeren de revue: porno, internetgames en -gokken, sociale media als Facebook. De schrijver geeft informatie hoe één en ander werkt en gaat ook in op de gevaren. Ook als er goede dingen te melden zijn, schrijft hij daarover. Een voorbeeld van het laatste: de communicatie met zendingswerkers verloopt, dankzij internet, veelal sneller en goedkoper dan vroeger.

Het boekje sluit af met praktische tips. Als ouders 's avonds meer tijd hebben voor de computer of telefoon dan voor het gesprek met de kinderen dan is dat niet het goede voorbeeld. Dit 'kan gemakkelijk tot versplintering van het gezinsleven leiden. Ieder gezinslid brengt immers, gescheiden van de anderen, tijd door met zijn of haar 'online vrienden, e-mailen of sociale media'.

Om dit tegen te gaan is het belangrijk om te investeren in het gezin en samen dingen te doen; niet in het minst om samen te buigen over en voor Gods Woord. 'De Bijbel spreekt over het opvoeden van onze kinderen 'in de lering en vermaning des Heeren'. Maar hoe is dat mogelijk als

we niet met onze kinderen communiceren en geen tijd met ze doorbrengen?' Ook houdt de schrijver ons voor dat het niet verkeerd is om binnen het gezin elkaar af te spreken dat de media 's nachts, op zondag en onder het eten niet geraadpleegd worden. De auteur weet als computerdeskundige goed wat er speelt en weet een aantal concrete handvatten voor de dagelijkse praktijk te bieden. Misschien is het volgende citaat wel het belangrijkste van het hele boekje: 'Het internet neemt ons soms uren achtereen in beslag. De manier waarop wij onze tijd doorbrengen, vraagt overdenking. Een uur achteloos surfen op het web is een uur dat we nooit meer terugkrijgen. Om de tijd uit te kopen, moeten we onszelf continu rekenschap geven over onze tijdsbesteding. Als u wist dat dit het laatste uur van uw leven was, zou u dat dan op het internet doorbrengen?'

Het zet ons hele doen en laten in het juiste licht, dat van de eeuwigheid. Kortom, het boekje biedt veel informatie en daarnaast ook genoeg handreikingen voor jong en oud om het eigen mediagedrag te bezien in het licht van de Schrift. De Heere geve ons en onze kinderen de vreze des Heeren om te wandelen in het spoor van Zijn geboden.

Elspeet,

F.A. van Hartingsveldt

KERKNIEUWS

■ GEZONDHEIDSZORGEN

We kregen het volgende bericht uit Moerkapelle:

'Mevr. H. Driessen-van Liere is een aantal weken in het ziekenhuis geweest vanwege een hersenbloeding. Zij verblijft nu voor een re-activatieprogramma in Verpleeghuis Bloemendaal, locatie Ronssehof, Livingstonelaan 54, 2803 EL Gouda, kamer 208.

De uitvalverschijnselen aan de linkerkant tonen helaas nog geen merkbare verbetering. Haar spraak is zwak, maar wel duidelijk. Het slikken gaat inmiddels ook weer beter. Tijdens pastoraal contact gaf zij aan de zorgen in de handen van de Heere te mogen overgeven. Al met al zijn de zorgen niet gering en is de toekomst

onzeker. Hopelijk slaat de behandeling aan en nemen de verlamningsverschijnselen aan haar linkerkant af.

Broeder Driessen kan al geruime tijd niet voorgaan vanwege drie gebroken ribben. Gelukkig wordt de pijn minder en hoopt hij over enige tijd 's zondags weer voor te kunnen gaan.'

Verder schrijft de familie in een rondzendbericht het volgende: 'Het medeleven blijft groot en doet ons allen goed. Wij weten dat alle dingen moeten medewerken ten goede, degenen die God liefhebben. Wel moeten we ook leren geduldig te zijn in de weg die we moeten gaan'. In de verdere weg gedenke de Heere aan hen!

ds. C. Neele

■ DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op **zaterdag 15 februari** hoopt student P. de Haan voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ AFSCHIED

DS. J. VAN BELZEN VAN URK

Wij delen u mee dat ds. J. van Belzen, in verband met zijn vertrek naar de gemeente van Oosterland, op **zaterdag 15 februari** hoopt voor te gaan in een afscheidsdienst in ons eigen kerkgebouw, de Sionkerk, De Noord 7 te Urk. Aanvang: 14.30 uur. Na afloop is er gelegenheid om koffie te drinken en ds. en mevr. Van Belzen de hand te drukken. Allen hartelijk welkom.

Kerkenraad Geref. Gemeente Urk

■ BEVESTIGING/INTREDE

DS. J. VAN BELZEN TE OOSTERLAND

Wij delen met verwondering en blijdschap mee, dat ds. J. van Belzen op **donderdag 27 februari** aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst zal worden geleid door ds. S. Maljaars en begint om 14.30 uur. De intrededienst vangt aan om 19.00 uur. Beide diensten zullen gehouden worden in de kerk van de Geref. Gemeente in Ned. te Bruinisse, Schoolstraat 13, aldaar.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Oosterland

■ BEVESTIGING EN INTREDE

DS. G. BREDEWEG TE KRUININGEN

Na, sinds het vertrek van ds. G. Hoogerland naar Stolwijk, ruim anderhalf jaar vacant te zijn geweest, mocht de gemeente van Kruijningen op woensdag 29 januari weer een eigen herder en leraar ontvangen. Ds. G. Bredeweg, die uit de gemeente van Barneveld-Zuid kwam, werd door de consulent, ds. C. van Krimpen bevestigd n.a.v. de woorden van Ps. 107:20: 'Hij zond Zijn woord uit, en heelde hen, en rukte hen uit hun kuilen', met als thema: 'Gods gezonden woord'. Hij stond achtereenvolgens stil bij: Goddelijke leiding, geestelijke ondervinding en heilige verwondering. God Zelf leidt en onderwijst Zijn dienaren. Zij moeten leren: Niets uit ons, maar alle bekwaamheid is alleen uit en door Hem. Zij moeten, als gezanten van Christuswege, standvastig zijn in de prediking van de twee wegen, en de noodzakelijke kennis van de drie stukken. Die worden neergeveld door Gods Geest zijn gelukkig, maar leren zich kennen als ongelukkig. Zij vinden geen rust

voor zij God mogen kennen, niet meer als Rechter, maar als Vader, in Christus. Dan blijft alleen het wonder over van het eeuwig welbehagen, die vrije gunst die eeuwig Hem bewoog.

Na het lezen van het formulier, sprak ds. Bredeweg het 'ja ik, van ganser harte' uit. Ds. Van Krimpen heette ds. Bredeweg hartelijk welkom, ook in de classis. De Heere geve, dat hij de Waarheid recht mag snijden, Gods volk mag leiden en onbekeerden mag leiden tot de zaligheid. Hij riep de gemeente op om trouw op te komen. Jeugd: hoe jonger bekeerd, hoe meer van God geleerd en van de wereld afgekeerd! Volk des Heeren: roept voor uw knecht. Moge de Heere hem ook in Kruijningen willen gebruiken om de gangen van het leven te verklaren.

's Avonds hield ds. Bredeweg zijn intredepreek naar aanleiding van Ps. 77: 21: 'Gij leidde Uw volk als een kudde, door de hand van Mozes en Aäron'. Hij sprak over: "Gods leidingen met Zijn volk", aan de hand van de punten: verlost uit Egypte, geleid als een kudde en toevertrouwd aan herders.

Hij hoopt in Kruijningen mensen te mogen ontmoeten die God kwijt zijn, voor wie het missen van Zijn nabijheid tot smart is. Maar ook kinderen Gods, die dagelijks manna nodig hebben. Het volk Israël werd uit Egypte geleid, door de Rode Zee, door de woestijn, naar Kanaan. Steeds viel er een scheiding, tussen Egypte en Israël, maar ook door Israël. Dit alles ging gepaard met ontzettende tekenen. Nog eenmaal zal dat geschieden op de jongste dag als de schapen van de bokken zullen gescheiden worden. Om het welbehagen van eeuwigheid zal een volk worden gebracht in Kanaän, omdat de golven en baren over Christus zijn heengegaan. Dit moet echter door Gods Geest worden toegepast.

Als God in uw leven komt ziet u, dat u leiding nodig heeft, bij aanvang en voortgang. Bij de voortduur blijft ontdekking nodig bij Geestes licht. De onderherder, onder de grote Leidsman, heeft ook leiding nodig. Als God het niet verhoedt, verwoesten we de kudde. Maar het is Zijn zaak, Zijn werk en Zijn eer om de kudde te leiden en beschermen. Maar de scheiding valt ook onder de kudde, gedoopt, belijdenis afgelegd, ten dis gegaan, op de kansel gestaan. In 1 Kor. 10:5 lezen we: 'Maar in het meerderdeel van hen heeft God geen welgevallen gehad'. We moeten van dood levend, van blind ziende gemaakt worden. Er mogen er nog liggen onder het zegel der verkiezing, die in Zijn beide handpalmen zijn begraven. Het is een wonderlijke toevoeging, dat God de kudde wil leiden door de hand

van Mozes en Aäron. Door mensen, die God niet nodig heeft. Maar het is Zijn wil nog genadetijd en genademiddelen te geven, en door de dwaasheid der prediking de zielen te weiden, de lammeren zowel als de schapen. Opwas in kennis en genade is nodig. Zo wordt de kudde geleid naar de Jordaan des doods. Voor Gods volk zal het een wonder zijn als dan de ark in de Jordaan mag zijn, en zij Thuis mogen komen. Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.

Christus heeft gesproken: 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen, en zij zullen Mijn stem horen, en het zal worden één kudde, en één Herder'. Deze kudde is gekocht, en zal worden toegebracht. De grote vraag voor een ieder is: Ben ik lid van die kudde?'

Daarna verklaarde ds. Bredeweg iets over de wijze waarop de Heere hem de weg naar Kruijningen heeft gegeven. Vervolgens sprak hij tot de bevestigiger, predikanten, ambt dragers, kerkenraad en gemeente van zijn vorige en nieuwe gemeente, burgerlijke overheid, vrienden en bekenden, familie en echtgenote. De nieuwe predikant werd toegesproken door ds. C. Sonneveld namens de classis Goes en de Particuliere Synode Zuid. Burgemeester A.J. Huisman sprak namens de burgerlijke gemeente. Ouderling D.M. van de Vreede sprak namens de gemeente en kerkenraad van Kruijningen. Hij riep de predikant een hartelijk welkom toe in de gemeente. Hij wenste hem toe, dat de Heere hem genade en ere geven wil.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Kruijningen

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 10 JANUARI 2014

Ds. L. Terlouw opent de vergadering namens de roepende kerk van Hoogvliet op de gebruikelijke wijze.

Bijzonderheden

Op 13 oktober 2013 is oud-ouderling W. Kot overleden in de leeftijd van 87 jaar. Hij diende de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk. Op 26 oktober 2013 is oud-ouderling C. de Vos overleden in de leeftijd van 96 jaar. Hij diende de gemeente van Capelle aan den IJssel. Op 18 november 2013 is oud-ouderling W.J. Bommelé overleden. Hij diende de gemeente van Rotterdam-Zuid. Preses betuigt zijn medeleven met de bedroefde families.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. L. Terlouw, 1e assessor ds. C. van Ruitenburg, 2e assessor ouderling J.L.W. van der Gaag, quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling K. Bel.

In het schrijven van Deputaatschap Emerituskas wordt vanuit de classis en de plaatselijke gemeenten, aandacht gevraagd voor emeritus predikanten en predikantsweduwen. Hieraan wordt voldaan door de betreffende gemeenten.

Een kerkenraad vraagt de classis aandacht te besteden aan de toenemende problematiek rond de zondagsarbeid. De 24-uurseconomie gaat ons gemeentelieven niet voorbij. Meer en meer worden onze (doop)leden geconfronteerd met de verplichting op zondag arbeid te verrichten. Zonder in casuïstiek te willen vervallen, lijkt het dringend gewenst na te gaan hoe wij Bijbels gefundeerd moeten staan in een samenleving waar de zondagsarbeid in veel gevallen opgedrongen wordt. Het rapport van de GS van 1996 lijkt niet toereikend. De ontwikkelingen in de maatschappij zijn verder gegaan. Als de vraag niet beperkt zou worden tot een specifiek geval maar toegespitst zou worden op globalisering, zou het wel nuttig kunnen zijn om de vraag door te sturen naar de PS. De vraag aan de PS zou dan kunnen zijn: Hoe gaan we om met situaties dat (doop)leden van onze gemeenten werken bij bedrijven in het buitenland (onder andere in het Midden-Oosten) waarbij de zondag een gewone werkdag is en de vrijdag (in moslimlanden) en de zaterdag (in Israël) een vrije dag is. Tevens wordt daarbij de vraag betrokken of in het licht van de voortgaande ontwikkelingen het rapport van 1996 aanvulling/aanpassing behoeft. Aan de PS zal worden gevraagd deze instructie door te sturen naar de Generale Synode.

Rapporten

1. Van de commissie Hellevoetsluis en Oostvoorne

Op 20 november 2013 is de laatste dienst gehouden in Hellevoetsluis. Deze gemeente is samengegaan met de gemeente Oostvoorne. Het kerkgebouw is verkocht. Br. T. Dijkhuizen is ouderling geworden van de gemeente Oostvoorne. Een zeer ingrijpende zaak voor alle betrokkenen.

2. Van de classicale evangelisatiecommissie

Ouderling M. Bal neemt afscheid van de classicale evangelisatiecommissie. Hij kan dit werk niet meer combineren met zijn vele andere werkzaamheden. Ouderling J.L. Roukens neemt de plaats in van ouderling Bal. Ouderling T.J. Rijnveld wordt om gezondheidsredenen tweede secundus i.p.v. eerste secundus. Ouderling D. Schilperoord wordt nu eerste secundus.

3. Jaarbericht 2013 van de commissie van advies van Cedrah

Ouderling H.J. Agteresch is afgetreden als lid van de Commissie van Advies. Ou-

derling G.K. Visser neemt zijn plaats in. Ouderling G. van der Hoek is secundus geworden. Ouderling Agteresch licht nog toe: vaak zijn juist zaken besproken en adviezen uitgebracht de identiteit betreffende, hetgeen als zinvol is ervaren.

Naar de Particuliere Synode, die vergaderen zal op 17 april 2014, worden de volgende broeders afgevaardigd: de predikanten C. van Ruitenburch, W. Silfhout en L. Terlouw en de ouderlingen B. Agteresch, K. Bel, G. van Breugel, H. van Elsäcker en M.J. de Vries.

De gemeente van Krimpen aan den IJssel is de roepende kerk voor de volgende vergadering(en) die op 4 april en/of 12 september 2014 zal/zullen worden gehouden.

Ouderling J.L.W. van der Gaag verzoekt de vergadering te zingen Psalm 122:1 en eindigt met dankgebed.

K. Bel, scriba classis Rotterdam

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2013

* Pag. 87, **Werkgroep voor studenten.**

Het juiste e-mailadres van drs. G. Hoogendoorn, mentor van de kring Amsterdam, is: hoogendoorn@telfort.nl

* Pag. 296, **gemeente OOSTERLAND.**

Toevoegen: Predikant: ds. J. van Belzen, Dr. Schutterstraat 4, 4307 BP Oosterland, tel. (0111) 745021 (m.i.v. 27 februari 2014).

BERICHTEN

■ EVANGELISATIETOERUSTINGSBIJEENKOMST

Evangelisatietoerustingsbijeenkomst op **zaterdag 1 maart** van 9.30 -12.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda. Lezing door ds. A. Schreuder, voorzitter deputaatschap Evangelisatie. Thema 'Lerende hen onderhouden...' We willen dit thema uitdiepen en in vier workshops praktisch maken voor kerkenraden, evangelisatiecommissies en vrijwilligers die bij het evangelisatiewerk betrokken zijn. Ook belangstellende gemeenteleden zijn hartelijk welkom. Zie voor uitvoerige informatie www.evagg.nl of vraag deze aan via info@bijbelcentrum.nl of 0640360546.

■ MANTELZORGBIJEENKOMST CONTACTGROEP NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL (NAH)

Doelgroep: mantelzorgers van iemand met een niet-aangeboren hersenletsel. In verband met de privacy van de mantelzorgers is deze bijeenkomst niet bedoeld voor begeleiders en/of hulpverleners.

Thema: mantelzorger van een familielid met NAH.

Datum en spreker: donderdag 6 maart 2014 in Amersfoort. Dhr. H. van Dam, docent en consulent hersenletsel, hoopt een korte inleiding te verzorgen; daarna is er gelegenheid voor onderling contact en het stellen van vragen.

Kosten: gratis voor leden van Helpende

Handen en Op weg met de ander. Van niet-leden wordt een financiële bijdrage van € 7,50 gevraagd, die contant kan worden voldaan aan het begin van de bijeenkomst.

Aanmelding en informatie: na uw aanmelding ontvangt u nadere informatie over de locatie en het tijdstip. Informatie en aanmelding bij de secretaresse van de contactgroep: Marijke Stigter, tel. 06-25415752 of bij de coördinator: Marja Blonk-Westmaas, tel. 0172-218098, e-mail: nietaangeborenhersenletsel@helpendehanden.nl

■ VERKOPING TE OPHEUSDEN

Verkoping door de vrouwenvereniging Thuisfront te Opheusden op **zaterdag 22 februari**, van 10.30-14.00 uur, in de zalen van de kerk van de Geref. Gemeente, Reigerstraat 11, aldaar. De opbrengst is t.b.v. nieuwbouw kerk.

■ OPEN MIDDAG NIEUW KERKORGEL TE SCHERPENZEEL

Op **zaterdagmiddag 15 februari** is er gelegenheid het nieuwe kerkorgel van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel van binnen en van buiten te bekijken. Orgelmaker Boogaard en zijn medewerkers zullen aanwezig zijn om deskundige uitleg te geven. Deze middag duurt van 14.00 tot 17.00 uur. Het orgel zal dan overigens niet bespeeld worden. Iedereen is van harte welkom.

KERKDIENTEN

ZONDAG 16 FEBRUARI 2014

Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.00 uur stud. H.A. van Zetten; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur stud. H. van der Heiden; Arnhem 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 17.00 uur ds. K. Boeder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Vermeij; Benthuizen 19.00 uur stud. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Borssele 14.00 uur ds. B. Labee en 18.00 uur stud. P.D. den Haan; Boskoop 9.30 en 16.00 uur ds. S. Maljaars; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. S. Maljaars; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 14.30 uur stud. H. van der Heiden; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur ds. E. BakkerDirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Mulder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Drachten 9.30 en 15.00 uur ds. G. Pater; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 9.30 uur kand. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur kand. P.G. Heijkamp; Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Hoofddorp 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 16.30

uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Kortgene 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Lelystad 15.30 uur stud. H. Brons; Lisse 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Meeuwen 14.30 uur ds. J. Schipper; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. P. Mulder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Mijdrecht 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Moerkapelle 18.30 uur ds. H. Paul; Nieuwdorp 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 10.00 uur stud. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. H. Brons; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Oostereind (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. L. Terlouw; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Ouddorp 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oudemirdum 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.30 uur kand. P.G. Heijkamp; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. H. Paul; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. C. Sonneveld en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 14.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 15.30 uur stud. W.A. Zondag; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Sint Philipsland 14.30 uur ds. E. Bakker; Soest 15.00 uur ds. P. Melis; Stad aan 't Haringvliet 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 15.00 uur ds. M.J.

van Gelder; Veenendaal 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Vlaardingen 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Westzaan 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Wierden 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 9.30 en 15.00 uur ds. G. Beens.

DINSDAG 18 FEBRUARI 2014

Aalst 19.30 uur ds. J. van Belzen; Den Helder 19.30 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Naaldwijk 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Nijkerk 19.30 uur ds. M. Mondria; Oosterland 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. A. Vermeij; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld.

WOENSDAG 19 FEBRUARI 2014

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. C. Hogchem; Berkenwoude 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Brakel 19.30 uur ds. J. van Belzen; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoogeveen 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Kamperland 19.30 uur ds. E. Bakker; Meeuwen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Mijdrecht 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.30 uur (H.D.) ds. G. Beens; Poederrijen 19.30 uur ds. M. Mondria; Puttershoek 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Sint Annaland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Woerden 19.30 uur ds. J. Schipper.

DONDERDAG 20 FEBRUARI 2014

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Belzen; Barneveld-Centrum 13.30 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Bodegraven 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Goudswaard 19.30 uur ds. J. Schipper; Gravenzande 19.45 uur ds. M. Mondria; Hilversum 19.45 uur ds. L. Terlouw; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. M. Joosse; Zwolle 19.30 uur ds. W. Visscher.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 FEBRUARI 2014

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30

en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. G. v.d. Breevaart; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom op onze post. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:

Evangelist J.Krijgsman; Evangelisatiepost Bij Simon de Looier; Looiersgracht 70-72. Tel. 020-6227742.

Samenkomsten iedere zondag 10:30 uur 17:00 uur. U bent van harte welkom in onze evangelisatiepost.

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10:00-12:00 uur en 12:30-16:00 uur.

U kunt bij ons ook CD's en boeken kopen. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Telefonisch of per mail bestellen kan ook: 0252-419560; cvleenen@klikSAFE.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Inloophuis de Hoeksteen: Kolhoopstraat 24, Emmen. Openingstijden: elke dinsdag, donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag van 13:30 tot 16:30 uur. Tel. 0591 - 653915 www.inloophuisdehoeksteen.nl

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk ook eens onze site: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloop-

huis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do

van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse- laan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratiA.nl

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Te huur vak.huisje in Oostvoorne
Op park bij Brielse meer.
Bel voor info. 0646206461

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

Zwitserland! T.H. in het prachtige Saastal, mooie, ruime betaalbare vak. woningen. 2-12 pers. Voor Fam. tot 40 pers. Met veel extra's! Hoogseizoen mogelijk ref. kerkdiensten. Kijk en vergelijk!!
www.vakantiesaaatal.nl
0184-413330.

Kampeervakantie
Welkom op Grevelande, tussen de groene akkers van Flakkee.
Saamhorig in eigen sfeer.
Op loopafstand van kerk.
Geniet van rust en ruimte, op onze boerenlandcamping. Vlakbij Grevelingenmeer en kerk. 20 km van Noordzee en Zeeland. Luxe sanitair en kruidentuin.
Samenzang. Workshops.
www.Grevelande.nl 0187-669317
fam. Lies en Beijke v.d. Velde

BEEKBERGEN in het bos, ruim chalet 2-6 pers. met zwembad en speeltuin. www.beekbergen.eu

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION
's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

www.casafamiliasalland.nl
Ook in de voorjaarsvakantie is er een recreatieteam aanwezig. Kinderen naar het zin, ouders vakantie!

BBV**Barneveldse
Begrafenis
Vereniging***voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken*

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

T.h. in **ZEELAND**, vakantiewoning
6-8 personen. Schoon, ruim, sfeervol!
Tel: 0113-302209
www.boerderijvakantiezeeland.nl

NORWICH, (Ontario) Canada.
Te huur voor uw vakantie.
Onze woning, voor 2/6 personen.
Dichtbij kerk.
Voor meer informatie
E-mail joanne.otten123@gmail.com
of tel. 0548-513725

Zwitserland... chocolade, rust, berg-
wandelen, www.residencefiesch.nl
Vakantiewoning voor max. 8
personen, v.a.g.v. Alle seizoenen van
het jaar. Voor info:
Fam. van Dieren 038-3855121

**KEUKENHOF
SLIEDRECHT**

**Zoekt u een nieuwe keuken?
Of uw keuken renoveren?**

Bezoek onze showroom
of kijk op onze website
www.keukenhof-sliedrecht.nl

Leegwaterstraat 25
3364 AE Sliedrecht
0184-422297

**Voordelig met het hele gezin in
eigen sfeer naar zon, water en
bergen?** Voor €495,- all-in per week
staat uw stacaravan in Oostenrijk
klaar. Nederlandstalige
kerkdiensten en recreatieactiviteiten
voor jong en oud.
Meer info www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083

Compleet ingerichte sfeertent
met 3 sl.k., keuken en badk.
Op campings met zondagsrust
(Veluwe, Drenthe).
Korting voor RD- en Terdegelezers.
www.sfeertent.nl, 055-2602602.

**Lekker uitwaaien
op Texel ...** **99** euro*

De Verrassing
Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
* vanafprijs voor een midweek, geldig tot de mei vakantie 2014

• **DIVERSE BLOKFLUITEN**
• **MUZEKSTANDAARDS**
• **ROEMEENSE PANFLUITEN**
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
**WWW.MULDERMUZEK
INSTRUMENTEN.NL**

uitvaartzorg
G. Mulder

Wij zijn dag en nacht bereikbaar.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.
Werkzaam in Woudenberg en omstreken.

Schoolstraat 13 • 3931 HW Woudenberg
06 28698755 • gmuldervanburg@kiksaf.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Bed en Breakfast Jacolina
Ontspannen in eigen sfeer,
in de Betuwe. **Boek voor de
bloesemperiode april/mei**
www.benb-jacolina.nl

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Te Huur in Gouda mooie kamer
Voor studente(s) PABO of weekend
meisje. Tel. 06-43295134

Praktijk den Uijl

*biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:*

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

**Praktijk
den Uijl**
psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn.** of **Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

verhuizingen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75
www.kattenberg.nl

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66
www.rvlot.nl

**ERKENDE
VERHUIZERS**

De Betuwehof Ouderenzorg

Open dag D.V. zaterdag 15 februari 10.00 – 16.00 uur

De Betuwehof Ouderenzorg hoopt D.V. in februari 2014 te verhuizen naar een nieuw pand op een unieke rustige en landelijke locatie! De Betuwehof is een verpleeghuis voor ouderen met een toenemende zorgvraag in eigen sfeer met optimale zorg afgestemd op uw behoeften.

Wij hebben daardoor de mogelijkheid voor nieuwe opnames. U bent van harte welkom voor een geheel vrijblijvende bezichtiging en het bespreken van de mogelijkheden voor uw zorgvraag. Nieuwe aanmeldingen worden behandeld in volgorde van aanmelding.

U bent van harte welkom

- **Verzorging en verpleging**
- **Begeleiding**
- **Dagbesteding**
- **Logeerfunctie**
- **Terminale Zorg**
- **Revalidatiezorg**
- **Betaalbare zorg**
- **Eigen identiteit**

*Persoonlijke zorg
in eigen sfeer*

De Betuwehof Zorg

Rijnbandijk 57a
4043 JJ Opheusden
Tel: 06-49 49 59 33
Fam. A.P. Hak
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.info

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is een **vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Grote
BALANS
OPRUIMING
BIJ GEBR. KOSTER

2 DAGEN
DV VRIJDAG 21
EN ZATERDAG 22
februari

Voor het hele gezin!

2 dagen alle 2e hands boeken met 30% korting!

Wegens grote voorraad vindt deze opruiming ook plaats vanuit onze voorraadkelder! *
* Er is een lift aanwezig voor degenen die slecht ter been zijn.

- NIEUWE RESTANTEN
- TWEDEHANDS BOEKEN
- BESCHADIGDE BOEKEN
- VEROUDERDE BOEKEN
- AANBIEDINGEN IN CD'S

Ruime keuze in voordeel CD's

VANAF 0.50

Nieuwe boeken tegen weggeloopte prijzen

Niet voor handelaren
Geen verzending

OPENINGSTIJDEN:
vrijdag 09.00-21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur

Uitgeverij Boekhandel

GK Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

www.gebrkoster.nl

VEEL EENMALIGE AANBIEDINGEN

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32

Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJssel
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

VERSCHEENEN BIJ DE ROO!

2004 Jubileumuitgave 2014

De Heidebergse Catechismus
DEEL 1 zondag 1-26

De Heidebergse Catechismus Des Christens enige troost in leven en sterven, of verklaring van de Heidebergse Catechismus in 52 preken.
450 pagina's

€ 29,50

Deel 2 Verschijnt D.V. mei 2014 € 29,50

Setprijs beide delen € 59,00

Portvrije verzending. Ook verkrijgbaar bij uw boekhandel

Boekhandel De Roo | Van Meelstraat 12 | 3331 KR Zwijndrecht
078-6124081 | info@derooboeken.nl | www.derooboeken.nl

Heijkoop's Houtsnijwerk
Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Handen van de kerk wereldwijd

VOEDSELZEKERHEID

Cuba

Zuid-Afrika

Oost-Europa

Help mee!

- Organiseer een actie • Geef een gift
- Nodig ons uit voor een presentatie

SPONSOR WORDEN? Bel ons!

Bijzondere Noden

GIRO 307447

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl